

AR GALATA

Ar he'mi bi 'yot'a ar Pablo bi mēmpa ya me Galasia

Ar nʒengwa

1 Nuga dar Pablo, ár mpotegi ar tsi Hmu Hesukristo. Hinxi hñuxkagi ar jö'i, hinxi mēnkagi n'ar meximhai. Gese ar tsi Hmu Hesukristo bi zokagi, ne gese'ö Jö ma Dadahu, gehnu bi ko'spa ár te man'agi.

²Nuga ne gatho ya ku di 'bu'bewa, di peñ'ahe nunar he'minu, gatho nu'ahu gi mhunsu ha ya nijö hár hai Galasia.

³Jö ma Dadahu ne ma tsi Hmuhu Hesukristo da 'ra'ahu n'ar hogam'ui ne da hwék'ahu yá ñho.

⁴Jö ma Dadahu bi nese nda mēhna ma tsi Hmuhu Hesukristo nda unse ár te, ne njap'u nda hñögagihu ma ts'okihu. Ha nupya ñöngagihu hinte da jakagihu nunar ts'oximhai nuya payu.

⁵Jö di ñepabi da t'e'spa ár nsu hiñham'u da göts'i. Dá njap'u.

Hiñ'otho man'ar hoga mhö utkagihu hanja ga mpohu

⁶Xa di 'yotho hanja ngut'a xka hyehu Jö, togo bi zoñ'ahu gi hñöñhu nö'ö te xi hwék'ahu ar tsi Hmu

Hesukristo. Ne gi ne gi 'weñhu gi teñhu man'ar mhö nö'ö hinxi xikagihu ar tsi Hmu.

⁷Xa majöni, hiñ'otho man'ar hoga mhö, mödi xi zo 'ra nu'u togo ne da pomp'a ri mfenihu, ne da ts'okwahmö ár hoga mhö ar tsi Hmu Hesukristo.

⁸Nu'u togo ot'a njap'u, hinda ma da k'ont'i da hñömba ár kwe Jö. Mödi n'aje, wa n'ar enxe di ñe mhets'i, ne da pata nö'ö ar hoga mhö xta ut'ahe, hinda ma da k'ont'i da hñömba ár kwe Jö.

⁹Xta xi'ahe, ne di xi'ahu man'agi, nu'mu n'ar jö'i da e da xi'ahu man'ar mhö n'añ'o, hingi ñhehwi nuna xka ñ'emuihu, nor jö'i'ö hinda ma da k'ont'i da hñömba ár kwe Jö.

¹⁰Ngu gi pöhu xiñho, hindi mönga njap'u di honi da numañhogi ya jö'i. Di honi da numañhogi Jö. Hindi umba ma mui ga ko'be xiñho ya jö'i, ngetho nu'mu ga ot'a njap'u, hindi pepa ar tsi Hmu Hesukristo.

Jö bi zohna ar Pablo nda mēpabi

¹¹Ma tsi kuhu, di ne gi pöhu, nunar hoga mhö di mönga, hingo di mönsega, ne hinxi xikagi ya jö'i.

¹²Nunar hoga mhö di mö, gese ar tsi Hmu Hesukristo bi utkagi. Hinxì utkagi ya jö'i, hinxta höni xi 'rakagi'u.

¹³Nu'ahu xka pöhu hanja ndi 'bu mam'et'o nú'mu ndi temba yá nt'umbi ma mixodyo'be. Nuga xa ndi e ar m'ui yá gamfi Jö, xa ndi nemhö nga ho gatho'u.

¹⁴Ndi töta nzeýe ma mixodyo'be mi 'bu nuya pa'u. Xa ndi umba ma müi ndi tenga ya nt'umbi xki zogagihe ma palehe.

¹⁵Ha nú'mu hinge ndi m'utho, Jö xki 'wegagi nga pepabi, ne bi hwégagi bi zonkagi. Ne nu mi zo ar pa xki beñ'ö,

¹⁶bi utkagi togo ár T'u, ne nga xipa ár thuhu nu'u hingya xodyo. Nú'mu nda ndui da mpefi, hinda amba m'et'o n'ar jö'i.

¹⁷Hinda ma Herusalén ma da apar seki nu'u ma yá mpote m'et'o. Nö'ö da ot'e, da ju ar 'ñu da ma har hai Arabia. M'efa da penga har hnini Ndamasko.

¹⁸Mi tho hñu njeye da ndui da ñ'emui, nu'mü hö, da ma Herusalén ma da k'ö'sa ar Pedro, ne da 'bu'benü n'etkut'a.

¹⁹Hinto ma'ra ya mpote da nthe'benü, honse ar Hakobo nö'ö ár jödö ar tsi Hmu go da nthe'benü'ö.

²⁰Jö pödi nö'ö di xi'ahu majöni, hindi ka'ahu.

²¹M'efa da ma har hai Nsiria ne Nsilisia.

²²Nuya pa'u himi pökagi nuya ku me Nhudea xki ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo nguga n'ehe.

²³Nuyu honse xki 'yode mam'et'o ndi e ar m'ui ya ku. Ha nupya di

xipa ma'ra xiñho nö'ö ar jamfi mam'et'o ndi ne nga hwati.

²⁴Jange ya ku xa mi nsunda Jö, ngetho xki bödi xta ñ'emui n'ehe.

2 Mi tho 'ret'amagoho njeye, da penga ár yo'gi man'agi har hnini Herusalén. Da me'be 'mu ar ku Berhnabe, ne da tsixa ar ku Tito n'ehe.

²Da manü ngetho Jö bi utkagi nga ma. Ne da ñö'besenu nu'u ma ya ndö har nijö, ndi ne nda bö'u ar hoga mhö di xipabi ya jö'i hingya xodyo. Da jap'u ndi honi hinge nda m'e ma 'befi.

³Nunar ku Tito ndi ñ'o'be, mödi mar me Gresia, himbi njapi bi nthuspa ar nsegi hár ndo'yo ngu ot'a ya xodyo.

⁴Himbi njapi nda jap'u, mödi nuya hyate gamfi mi kut'a mi 'ñöxte ha ya mhunts'i. Mi ne nda bö'u yo'ö hinge ndi temfe yá 'bepate ar Moise, honse ndi teñhe ar tsi Hmu Hesukristo, togo bi gugagihe ha ya 'bepateyu. Mi ne nda jajeyu nga teñhe ya 'bepate man'agi.

⁵Ha nuje hinda othe nö'ö mi möñ'u, ne njap'u hingi 'behü nö'ö majöni mönga ar hoga mhö xta hö'sahe.

⁶Nu'u ma ya ndö har nijö hinte bi hñu'sa nö'ö ndi mönga. Nuga hindi jamasu tema nsu xi mets'i, ngetho hár nthandi Jö gatho ya jö'i mahyetho.

⁷Nuya ndö bi bö'u xiñho, xki menkagi Jö ga zo nu'u hingya xodyo, ngu xki mehna ar ku Pedro nda zohna ya xodyo.

⁸Nunar tsi Hmu bi maxa ar ku Pedro bi zohna ya xodyo, getnu ar

tsi Hmu togo xi maxkagi ga zohna nu'u hingya xodyo n'ehe.

⁹Nú'mu mi bö ya ndö xki hwëgagi Jö nunar 'bëfinu ga zo nu'u hingya xodyo, nu'mu ar ku Hakobo, ar ku Pedro ne ar ku Xuwa nu'u ma ya ñöxhmu, bi 'raje yá 'ye, nuga ne ar ku Berhnabe. Da mhi'yehe ngu n'ar nkohi ga zoje nu'u hingya xodyo, ne nu'u da zo ya xodyo.

¹⁰Honse bi xikagihe hinga pumhnihe ya hyoya, ne nuga ndi umba ma mu'i ndi fax'u.

**Ar Pablo bi zui ar Pedro
nú'mu bi 'bu'u Antiokia**

¹¹M'efa ar Pedro ba e har hnini Antiokia. Da ñhant'be ne da tsui, ngetho himi ho nö'ö mi ot'e.

¹²Ja mi zontho hö, mi ot'e xiñho, mi ñungwi mahyegi ya ku himya xodyo. Ha mi zo ma'ra ya ku xki mehna ar Hakobo, nu'mu ar Pedro bi ndui bi 'wege, bi hye ya ku himi ne nda ñungwi. Mi jap'u ngetho mi tsu te nda mönga nu'u ya ku mi temba ár nt'umbi ya xodyo, thutwa ar nsegi ha yá ndo'yo.

¹³Ma'ra ya ku nu'u ma ya xodyo n'ehe, bi denga ar Pedro, ne bi pongyá hmi. Har Berhnabe himbi bongi, bi nkadi bi deñ'u n'ehe.

¹⁴Jange nú'mu nda pödi himi tenga xiñho nö'ö majöni mönga ar hoga mhö, da zofo ar Pedro ha yá nthandi ya ku, ne da embabi: Nu'ge gar xodyo, ne ga hyep'u ya 'bepate, ngi ñhehwitho nu'u hingya xodyo. Xi'mu, hanja gi ne gi japi da denga ya 'bepate nuya ku hingya xodyo.

¹⁵Nuju dar xodyohu ngu nda m'uthu, ne ndi temfu yá 'bepate ar Moise, hinga ngu nu'u hingya

xodyo hinga tenga nuya 'bepateyu, jange nhu ngu ya 'yot'ats'oki.

¹⁶Ha nupya di pöhu, nö'ö togo da ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo, nhu hinte ma ts'oki tu, hinga nú'mu da 'yotwa gathö yá 'bepate ar Moise. Nuju n'ehe xta ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo, hinga tuxu ma ts'okihu ngetho xta jamfihu, hinga xi maxkagihu nö'ö di teñhu nuya 'bepateyu. Ngetho di pöhu, gathö nu'u tenga ya 'bepate, hinto ma da nsipabi hinte ma ts'oki tu.

¹⁷Nú'mu nda ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo ne bi nhugagihu hinte ma ts'oki ndi tuhu, hage da othu n'ar ts'oki njap'u mu. Wa ar tsi Hmu Hesukristo uta ar ts'oki ya jö'i. Hin'ö hinga njap'u.

¹⁸Ha nu'mu ga penju ga teñhu man'agi ya 'bepate xta thohup'u, njap'u hö, dar ts'oktehu.

¹⁹Gese ya 'bepate pontho bi hyogagi, ne nupya xta pengi ga 'bui ga pepabi Jö.

²⁰Nú'mu mi mpont'a ar tsi Hmu Hesukristo, wande bi mpontk'agi n'ehe. Jange hindi 'bui ga ot'a nö'ö di bense. Nupya ar tsi Hmu Hesukristo 'bu ha ma mu. Ne nö'ö di ot'a hyax'mu, di ot'e di ñ'emui bi ár T'u Jö, togo bi mökagi ne bi unga ár te bi pokagi.

²¹Nuga hindi utsabi nö'ö xi hwëgagi Jö. Ngetho nu'mu di möñhu xi zamhö ga mpohu di temfu yá 'bepate ar Moise, njap'u di möñhu hinter me'ö ár te ar tsi Hmu Hesukristo bi um'u.

**Ár Hñö Jö di hññhu
nú'mu di ñ'emuihu**

3 Nu'ahu gar menguhu Galasia, xa xka 'be ri mfenihu. Togo xi

pomp'a ri mfenihu hingi ne gi teñhu nō'ō majōni. Ngetho dá ot'ahe xiñho ar 'ñu hanja bi du ar tsi Hmu Hesukristo har pont'i.

²Di ne gi xikagihu: Hage ga hñōñhu ár Hñō Jō ngetho ngi temfu yá 'bepate ar Moise. Hage hinga hñōñhu ngetho ga ñ'emuibihu ár mhō Jō ga 'yohu.

³Xi'mu, hanja xka 'be ri mfenihu. Nu'ahu ga kuthu hár 'ñu Jō ngi hōmpabihu ár ts'edi ár Hñō Jō, xipya, hage gi beñhu da tsá gi nehu nunar 'ñunu ha ri ts'edisehu.

⁴Hage ma da m'ep'utho gatho nō'ō xka thohu. Hin'ō, hinda ma da njap'utho.

⁵Jō xi 'ra'ahu ár Hñō, ne xi ut'ahu nzeze ya dōta ñho. Hage xi 'yot'a njap'u ngetho gi umba ri muihu gi temfu yá 'bepate ar Moise. Hin'ō. Nunu xi 'yot'a njap'u ngetho xka ñ'emuihu ar hoga mhō.

Ar nkohi bi gohwi Jō ar Abra

⁶Njap'u n'ehe ar Abra, har T'ofu enō bi ñ'emuihi Jō, ne bi nhu hinte ma ts'oki mi tu.

⁷Jange pōhu, nu'u togo ñ'emui, gehyu yá bötsi ar Abra.

⁸Maha'mu Jō xki beni, nu'ahu hingya xodyohu, nda nhu'ahu hinte ma ts'oki gi tuhu nu'mu gi jamfihu. Jange mam'et'o bi xipa ar Abra ar hoga mhō, ngu mönga hár T'ofu Jō habu enō: Ngetho xka ñ'emuihi, jange ma ga jöp'a'i, ne nunar jöpinu ma da zu gatho ya jö'i 'bu hár nxidi ar ximhai.

⁹Jange nu'u togo pe'sa ar jamfi, gehyu njöpi mahyegiwi ar Abra togo m'et'o bi jamfi.

¹⁰Ha nu'u hu yá mu ma da mpohu ot'wa yá 'bepate ar Moise, hinda

ma da k'ont'i da zupa ár kwe Jō. Ngetho har T'ofu enō: Nō'ō togo hinda 'yot'a gatho ngu mönga ya 'bepate, hinda ma da k'ont'i da zupa ár kwe Jō.

¹¹Di pōhu nu'mu di ñ'emuihu, nhugagihu hinte ma ts'oki di tuhu, hinge nu'mu di teñhu ya 'bepate. Ngetho engu har T'ofu: Nō'ō togo ñ'emui, 'bui xiñho hár nthandi Jō, ne pe'sa ar te hiñham'u da göts'i.

¹²Nō'ō togo tenga ya 'bepate, hingi 'bu har jamfi. Ngetho hár T'ofu Jō enō njawa: Nō'ō togo tenga ya 'bepate, gehnu ár m'ui'ō.

¹³Ha nunar tsi Hmu Hesukristo, bi ñōngagihu hinda zuju ár kwe Jō huxa har T'ofu. Bi hñōñse ár kwe Jō ndi 'ñepkagihuhmō nú'mu mi du har pont'i. Ngetho engu hár T'ofu Jō: Nō'ō togo zu har za, gehnu xi zutwa ár kwe Jō.

¹⁴Bi jap'u, ne nu'ahu hingya xodyohu bi tsá ga hñōñhu ar njöpi xki ñhöt'wa ar Abra, ngetho xka ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo. Ne nu'ahu nguje, xka hñōmfu ár Hñō Jō ngetho xka ñ'emuihu.

¹⁵Ma tsi ku'ahu, ma ga heju ár nkohi Jō ne ár nkohi ar jö'i. Nu'mu yoho ya jö'i da 'yot'a n'ar nkohi, ne da ñö'u xiñho da 'yot'u, hinto tsá togo da hñöki wa da pata nuna nkohi'ō, mödi bi nko ya jö'itho.

¹⁶Jō bi umba n'ar ñhöt'i ar Abra ne ár n'ogi. Himbi 'ñembabi: Nu'u ri n'ogi. Himbi nomba yá 'beto ne yá mangua'beto. Bi nonga n'adar n'ogi, ne bi 'ñembabi: Nuna ri n'ogi. Ne nupya di pōhu togo nunar n'oginu, gehnu ar tsi Hmu Hesukristo.

¹⁷Nupya ma ga xi'ahu 'mu: Nō'ō ar nkohi Jō bi nkohwi ar Abra ne

bi ñöwi xiñho, nonga ar tsi Hmu Hesukristo. Bi tho gohonthebe ne n'atema'ret'a njeje, ne ka bi t'unga ya 'bepate. Nuya 'bepateyu himbi tsa bi hñökwa ár ts'edi nunar nkohi ne da m'e ar ñhöt'i.

¹⁸Nu'mu Jö xi 'rakagihuhmö ya njöpi ngetho di teñhu ya 'bepate, hingi 'rakagihu xi ñötkagihu 'mu. Ha nunar Abra bi hñönga ar njöpi ngetho xki ñhöt'wabi nda t'umbabi.

Yo'ö bi t'unga yá 'bepate ar Moise

¹⁹Nu'mú, yo'ö bi t'unga ya 'bepate. Bi t'uni bi utkagihu tengu ar ts'oki. Bi me'sa ár ts'edi ne bi göxa nú'mu mi zo ar tsi Hmu Hesukristo, gehnu ar n'ogi xki t'umbabi ar ñhöt'i. Nuya 'bepate bi t'umba ya enxe, ne nu'u bi umba n'a togo bi thokwabi gatho nu'u ma'ra ya jö'i.

²⁰Gese Jö togo unga nunar ñhöt'inu, himi njo'o man'a to bi thoki.

²¹Xi'mu, hage yá 'bepate ar Moise ntöxkwi ár ñhöt'i Jö. Hin'ö. Ngetho nu'mu ya 'bepate xi zähmö xi 'rakagihu n'ar 'ra'yo te, nu'mú xi za xi nhugagihu hinte ma ts'oki di tuhu ndi teñhu ya 'bepate.

²²Ha nu hár T'ofö Jö, xikagihu gatho xki jokagihu har ts'oki, ne nu'mu nga ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo, nda tsa nga hönhu nunar ñhöt'inu.

²³Bi ñötkagihu nú'mu hinxki zöta ar tsi Hmu Hesukristo ne nda tsa nga ñ'emuihu. Ge'mu xki gokagihu ya 'bepate, ne xki t'entkagihu nga jamfihu nunar jamfi ma nda ñ'udi.

²⁴Jange ya 'bepate bi njangu n'ar 'bego su ya bötsi. Bi utkagihu hanja nga 'buhu, ne nga ñ'emuihu ar tsi

Hmu Hesukristo nú'mu mi ñ'udi. Ne njap'u nda nhugagihu hinte ma ts'oki di tuhu.

²⁵Ha nú'mu dá ñ'emuihu, bi wadi mi sugagihupya ar 'bego.

²⁶Nupya gatho yá bötsigihu Jö, ngetho xta ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo.

²⁷Nuju xta hönhu ar xixthe ngetho xta ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo. Ne ar tsi Hmu kobgathogihu ngu n'ar 'ra'yo he nzatho.

²⁸Nupya hingi nthahni togo ya xodyo togo hingya xodyo, togo ya 'bego togo hingya 'bego, togo ar ñ'ohö togo ar 'behñö. Gathogihu di n'asehu ngetho xta ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo.

²⁹Nu'mu yá metigihu ar tsi Hmu Hesukristo, yá n'ogigihu ar Abra 'mu, ne go ma metihu nunar njöpi bi ñhöt'a ar Abra.

4 Beñhu n'ehe, nu'mu n'ar bötsi xi ts'okwabi gatho nö'ö mi pe'sa ár dada, mödi gor meti gatho nö'ö xi ts'okwabi, hinda tsa da 'yense nu'mu hinxi zöndyá jeje. Njap'u di hñöxkwitho n'ar 'bego.

²Nunar bötsi'ö o hár 'ye nu'u togo su, ne togo supabi gatho nö'ö teme bi ts'okwabi. Ma da 'yense nú'mu xta jwata yá jeje bi mönga ár dada.

³Nuju n'ehe, mam'et'o ndi ñhehwihi ngu nö'ö ar bötsi himi jwata yá jeje, hyax'mu ndi pepabihu yá nt'umbi ar ximhai.

⁴M'efa bi zo ar pa xki bengä Jö, ba pehna ár T'u, bi 'yonga n'ar 'behñö, ne bi m'u nú'mu mi jár ts'edi yá 'bepate ar Moise.

⁵Bi jap'u nda zimgagihu xki gokagihu ya 'bepate, ne nda tekagihu.

⁶Ne nupya nuju yá bötsigihu Jö. Jange xpa penkagihu ár Hñö ár T'u da m'u ha ma müihu, ne xta nziñhu ár ts'edi'ö di emfu: Ma tsi Dada'ihe.

⁷Jange nupya, hindi njanguhu n'ar 'bego. Yá bötsigihu Jö, ne go ma metihu gatho ya ñho ma da 'rakagihu ngetho xta ñ'emüihu ar tsi Hmu Hesukristo.

Ar Pablo hu'mba yá müi hinto da mengi da mepa ya 'bepate

⁸Nu'ahu mam'et'o nú'mu hinge ngi pöhu Jö, ngi pepabihu nu'u ya tsita ngi hokasehu, ne hinga ge'u ar Jö majöni.

⁹Ha nupya hö, gi pöhu Jö, tsa ga möñhu go bi bö'ahu m'et'o'ö. Xi'mu, yo'ö gi ne gi penju man'agi gi temfu yá nt'umbi ar ximhai nu'u hinte pe'sa ar ts'edi, ne hinter me'u. Yo'ö gi nehu da mengi da go'ahu man'agi.

¹⁰Xa gi jamasuhu ya pa, ya zönö ne ya jeye, ne gi othu ma'ra ya dango.

¹¹Jange nuga di tsu da m'e gatho nunar 'befi xta ut'ahu.

¹²Tsi kuhu, di a'ahu gi tengagihu ma m'ui, ngu nuga xta teñ'a ri m'uihu hinge ngi temfu yá 'bepate ar Moise. Nú'mu da jwadi nda tsomp'u, hinga utsagihu.

¹³Gi pöhu, hár ndui da zo'ahu ár mhö Jö ngetho ndi tho n'ar hñeni.

¹⁴Hinga kot'a ri müihu, ne hinga utsagihu, mödi mar ñhemb'i'ihu, ngetho ndi tho nö'ö ar hñeni'ö. Mödi njap'u, ga 'rakagihu ar seki, ne ngi nugagihu ngu n'ár enxé Jö, ngu gi nusehu ar tsi Hmu Hesukristo.

¹⁵Habuima ri johyahu ngi pe'su nú'mu ndi 'bup'u. Nuga di damajöni xa ngi mökagihu. Nu'mu xi tsahmö, xka hñöhu ri dahü ne xka 'rakagihu.

¹⁶Xi'mu, hage gi utsagihupya ngetho da xi'ahu nö'ö majöni.

¹⁷Yop'u 'ra togo 'bütho da du hoñ'ahu, mödi hingi hongari ñhohu. Nuyü ne da 'wek'ahu hinge jajemasu gi teñhu'u.

¹⁸Xiñho'ö nu'mu togo 'bütho da du da 'yot'a nö'ö xiñho. Di ne gi 'bühu njap'u hyax'mu, hinge hönse nú'mu di 'bup'u.

¹⁹Ma tsi bötsi'ihu, di tho ya ugi man'agi ngu n'ar 'behñö ñ'onte, di hant'ahu hindi hñöx'atho'ihu ar tsi Hmu Hesukristo.

²⁰Di nemhö ga 'bühwihupya, ne ga honi hanja ga zo'ahu. Xa gi tubgagihu ma müi, te ga pepya.

Ar Sara ne ar Agar di hñöxa nu'u yoho ya nkohi

²¹Nu'ahu gi ne gi teñhu yá 'bepate ar Moise, xikagihu: Hage hinxka 'yöhu nö'ö mönga nuya 'bepate.

²²Hár T'ofö Jö enö njawa: Ar Abra bi dinga yoho yá t'u. N'ár t'u ar 'behñö mi m'ego, ha nö'ö man'a, ár t'u ar 'behñö himi m'ego.

²³Nu ár bötsi ar 'behñö mi m'ego, bi m'ui ngu m'u gatho nu ma'ra ya bötsi. Ha nö'ö ár bötsi ar 'behñö himi m'ego, bi m'ui ngetho Jö xki ñöt'wa ar Abra.

²⁴Nuya yoho ya nönö, ma ga heju nu'u yoho ya nkohi bi nkohwi Jö ya jö'i. Nunar 'behñö mar thuhu ar Agar mi m'ego, ñhehwi nunar nkohi bi t'unga har t'ohö Sinai. Jange

nuya xodyo tēnga nunar nkohi'ö, m'ego ngu mi m'ego ar Agar.

²⁵Ar Agar ngu ar t'ohö Sinai nūnu Arabia, ñehwi ar Herusalen nuya payu. Ngetho ngu n'ar nönö m'egowi yá bötsi, di hñöxa nuya mengunu pēpatho yá 'bepate ar Moise.

²⁶Ha nö'ö ar Herusalen 'bu mañö mhets'i, ngu ma nönöhu hinto pepabi.

²⁷Nu hár T'ofö Jö bi mönga njawa maham'u:

Njohya, nu'ge hingi tsá gi tinga ya bötsi, ne hinxka ñ'onte.

Hyexa ar mhafi gi njohya, nu'ge hinxka ntsáwi ar ugi xi m'ui ri bötsi.

Ngetho nu'ge xi hyek'a ri dömebya, ma gi ñe nzeýe ya bötsi, ne gi töta togo ñe ár döme.

²⁸Tsi kuhu, nuju yá bötsigihu Jö xki ñhötkagihu, jangu ar Isa bi m'ui xki ñhö't'a Jö.

²⁹Nö'ö ár t'u ar 'behñö mi m'ego, bi m'ui ngu m'u gatho nu'u ma'ra ya bötsi, ne xa bi utsa nö'ö ar t'u togo bi m'ui ngu xki ñhö't'i. Njap'u nuya payu n'ehe. Nuju xta m'uñu hár ts'edi ár Hñö Jö, t'utsagihu n'ehe.

³⁰Ha te mönga ár T'ofö Jö. Ar Abra bi nsipabi nda gu ar 'behñö mi m'ego, nda mewi ár bötsi. Ngetho nö'ö ár t'up'u'ö, hinda ñehwi ar hño bi ts'okwabi ár t'u ar 'behñö himi m'ego.

³¹Jange tsi kuhu, di njanguhu ár bötsi ar 'behñö himi m'ego, hinge ngu ár bötsi ar 'behñö m'ego.

Ar Pablo xipa ya ku hinda mengi di 'bui xi ze'ma ya 'bepate mi ja mam'et'o

5 Ar tsi Hmu Hesukristo bi gugagihu ha ya 'bepate mi ja

mam'et'o, ne njap'u hinga 'bui xi zēbgathogihu. Jange ma ga umba ma muihu hinga penju man'agi da zēbgagihu nuya 'bepateyu.

²Nuga dar Pablo, 'yoxu nö'ö di xi'ahu: Nu'mu gi nehü da thus'ahu ar nsegi tuta yá ndo'yo ya xodyo, hinte gi nuhu 'mu ár 'befi ar tsi Hmu Hesukristo.

³Di xi'ahu man'agi, nu'mu togo da hñuxa ar nsegi hár ndo'yo, mahyoni da 'yot'a gatho nu'u ya 'bepate bi zo ar Moise.

⁴Nu'ahu gi hurimuihu hingi ma gi tuxu ri ts'okihu ngetho gi teñhu ya 'bepate bi zo ar Moise. Nu'mu gi beñhu njap'u, xka 'wehu xka hyehu ar tsi Hmu Hesukristo, ne hinte xka nuhu teme xi hwēgagihu.

⁵Ha nuju, di to'mhu da t'engagihu hinte ma ts'oki di tuhu ngetho xta nzimfu ár Hñö Jö, ne di ñ'emuihu.

⁶Nu'u xta jamfihu ar tsi Hmu Hesukristo, hinter me'ö nu'mu ga huxu ar nsegi ha ma ndo'yohu wa hin'ö. Nö'ö xiñhohmö, da nheki ma jamfihu ga othu ya hoga 'befi di pewi ar mhöte.

⁷Ngi pahu xiñho. Togo bi k'as'ahu hingi teñhu nö'ö majöni.

⁸Nunar nk'ats'inu, hinxpa pēhna Jö togo bi zoñ'ahu.

⁹Nu'u togo k'as'ahu, ñehwi ngu ar njoxthuhme, mödi n'ar tsi tui japi da fonsa gatho ar juni.

¹⁰Nuga di kaxmbeni Jö, hinxka pathu ri mfenihu. Ha nö'ö togo k'as'ahu, hinda ma da k'ont'i da hñönga ár mfei Jö, ne hinda ma da thantho togo'ö.

¹¹Tsi kuhu, nu'mu di mömbatho ar nsegi tuta hár ndo'yo ya xodyo, hinjo'o togo di kukagi. Nu'mu di

njap'uhmö, hinto da k'a'spa ár pont'i ar tsi Hmu.

¹²Nu'u togo k'as'ahü, di nehmö da ñheni n'agitho.

¹³Tsi kuhü, xi ts'onkagihü ga poñhü xki zebgagihü yá 'bepate ar Moise. Mödi hinxi thegagihü ga othü gatho nö'ö di nehü. Nö'ö ga othü, ga mhöhu ne ga mfaxtehu n'a ngu n'a.

¹⁴Da tsá ga othü gatho nuya 'bepate xi zogagihü ar Moise nu'mü hõse ga othü nuna enö njawa: Mö ri ñ'ohü ngu gi mhõsehu.

¹⁵Ha nu'mü gi ntoxu ne gi ntsothu n'a ngu n'a, pöhu 'mu, ma gi tesehu ri ñ'ohü.

Yá 'befi nuya ot'a gatho nö'ö tema ne yá ndo'yo, ne nu'u pepa ár Hñö Jö

¹⁶Di xi'ahü, ga 'buhü ngu utgagihü ár Hñö Jö, hinga othü gatho nö'ö di nesehu.

¹⁷Ngetho nö'ö di nehü, hingi ne ár Hñö Jö, ha nö'ö ne ár Hñö Jö, hindi nehü. Nuya yohoyu ntuhna ha ma mfenihü, jange hingi tsa ga othü xiñho n'a wa man'a.

¹⁸Ha nu'mü tsixkagihü ár Hñö Jö, hingi 'bepkagihü yá 'bepate ar Moise 'mu.

¹⁹Nu'u togo ot'a gatho nö'ö ne'u, fötwatho yá ts'o'befi pe'u: Ya tsinganthöti, 'bengwi ya jö'i, ot'a nö'ö xints'otho, ne bendar ts'oki.

²⁰Nuya jö'i'u xata yá tsita hokse, ya ñ'ete, ya ñ'utsate, ya 'yot'atuhni, ya gese, ya kwe, ya nemhñö, ya ntsahñöki, ne 'weka ya jö'i.

²¹Ya 'ñöxte, ya hyote, ya mihni, ne te gatho ot'e ha ya ts'odango, ne ot'a ma'ra ya ts'oki njanu. Xta xi'ahü, ne di xi'ahü man'agi, nu'u

togo ot'a nuya ts'o'befiyu, hinda ma da yut'a hár ts'ut'wi Jö.

²²Ha nu'mü ga 'buhü ngu utkagihü ár Hñö Jö, nu'mü ga pe'su ar mhöte, ar johya, ar hogamui, ar ts'eti, ar hogajö'i, ar nhwëki, ne ar ñ'emui,

²³ar nts'a'mi, ar ntsuni. Gehyu 'raju ár Hñö Jö, ne hiñ'otho 'ra ya 'bepate habu di högagihü ga othü.

²⁴Nu'u togo xi jamfi ar tsi Hmu Hesukristo, wande xi ts'utwi har pont'i gatho nö'ö ne ár ndo'yo.

²⁵Ha nupya ár Hñö Jö xi 'rakagihü n'ar 'ra'yo te, ma ga 'buhü ngu utkagihü'ö.

²⁶Hinga ma ga ñ'ets'ihu, hinga nxaxtehu n'a ngu n'a, hinga ñö'sfu nö'ö te pe'sa ma'ra.

6 Tsi kuhü, nu'ahü gi 'buhü ngu utkagihü ár Hñö Jö, nu'mü xka pöhu n'ar ku xi 'yot'a n'ar ts'oki, faxu da menga har 'ñu. Ne hingi ñ'exu, beñhu xi'mü da zop'ahu gi 'yothu njap'u n'ehe.

²Ma ga mfaxtehu n'a ngu n'a, ne njap'u ga othü nö'ö xikagihü ar tsi Hmu Hesukristo.

³Ha nu'mü n'ar ku ot'a ndöta ne hingi njap'u, nkase.

⁴Jange mahyoni ga hanthu xiñho nö'ö di pehu, ne njap'u da tsá ga njohyasehu, hinga ñö'sfu nö'ö pe man'a.

⁵Ngetho gathogihü ma ga dasehu ma 'befihu.

⁶Nö'ö togo t'utwabi ár mhö Jö, dá umba n'ar hoga mfats'i nö'ö togo uti.

⁷Yo gi nkasehu. Jö hinto tsá da hyat'i. Nö'ö te da mot'a n'ar jö'i, go gehnu da xofo n'ehe.

⁸Nu'mü ga othü gatho nö'ö di nehü, ma ga xohu nö'ö xints'otho.

Ha nu'mu ga othu gatho nö'ö ne ár Hñö Jö, ma ga xohu ar te hiñham'u da göts'i.

⁹Yo ma da zaju ga othu nö'ö xiñho, ngetho xta zonga ar pa, ma ga nxohu nu'mu hinxi wentkathogihu.

¹⁰Jange nu'mu tsa ga faxu ma'ra, ga othu njap'u, ne ga hoñhu m'et'o ga faxu ya gamfi.

Ar Pablo e'spa ár nsu ár pont'i ar tsi Hmu

¹¹Hyanthu tengu ár döta ya t'ofu di ja ma 'yese di ot'i.

¹²Nu'u togo ja'ahu gi hñuxu ar nsegi ngu tuta ha yá ndo'yo ya xodyo, ot'a njap'u honi da gohwi xiñho ya jö'i, ne hinda nt'utsa di data majöni ár ndöte ar tsi Hmu Hesukristo bi unga har pont'i.

¹³Ha nu'u togo huxa ar nsegi hár ndo'yo, hingi ot'a gatho ya 'bepate. Nu'u ne da ja'ahu gi nxeñhu, hõse honi da 'ñexyá nsu.

¹⁴Hinda ne Jö ga exa ma nsu.

Ha nu'mu ga ot'a njap'u, hõse ga e'spár nsu ár pont'i ar tsi Hmu Hesukristo. Númu mi du'ö har pont'i, pontho da tuga n'ehe ndi tenger ximhai, ne ar ximhai di handi hinter me'ö.

¹⁵Nuya xta jamfihu ar tsi Hmu Hesukristo, hinter me'ö nu'mu xta huxu ar nsegi ha ma ndo'yohu wa hin'ö. Nö'ö di pöhu hö xiñho, xi 'raju n'ar 'ra'yo te.

¹⁶Nu'ahu ne gatho nu'u tenga nö'ö xta möngwa, Jö da 'raju ar hogam'ui, ne da meskagihu ar nhwëki, go geju ár hninigihu Jö.

¹⁷Nuya pa di 'ñep'u, hinto di ne da tsotka ma mui, ngetho nuga di pe'sa ha ma ndo'yo ya mfei xi t'akagi ngetho di mömba ár mhö ar tsi Hmu Hesukristo.

Har ngöts'i ar Pablo apa Jö da mats'i

¹⁸Tsi kuhu, da hwëk'ahu ar tsi Hmu Hesukristo n'ar hogam'ui. Dá njap'u.